

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z MATEMATYKI
DLA KLAS IV - VI
SZKOŁA PODSTAWOWA
W KOWALEWIE POMORSKIM**

I. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PSO

1. Ocenianie w matematyce powinno wskazywać, jakie wiadomości i umiejętności są najważniejsze dla uczniów w procesie uczenia się i nauczania, i być na to nakierowane (uczniowie wiedzą, czego będą się uczyć).
2. Zadania stosowane w procesie oceniania powinny nakłaniać uczniów do stosowania zdobytej wiedzy w różnych aspektach; a uczeń poprzez uświadomienie sobie co umie, a czego jeszcze nie, powinien stać się czynnym uczestnikiem procesu oceniania.
3. Przy ocenianiu osiągnięć ucznia powinno się stworzyć okazję do zaprezentowania przez niego swojej wiedzy i umiejętności w różny sposób.
4. Jasne i precyzyjne określenie zasad oceniania poszczególnych form aktywności oraz ustalania oceny semestralnej i rocznej (uczniowie wiedzą co i kiedy będzie podlegać ocenie, jakie są zasady oceniania oraz znają kryteria ocen).
5. Informacje zdobyte w procesie oceniania powinny umożliwiać jak największą pewność wnioskowania o wiedzy i umiejętnościach ucznia.

II. OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIE

Na lekcjach matematyki oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

1. Rozumienie pojęć matematycznych i znajomość ich definicji.
2. Znajomość i stosowanie poznanych twierdzeń.
3. Samodzielne lub w grupie przeprowadzanie rozumowań i wnioskowań.
4. Rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem poznanych metod.
5. Posługiwanie się symboliką i językiem matematyki.
6. Matematyczny sposób analizowania tekstów.
7. Logiczne rozumowanie, kojarzenie faktów, myślenie abstrakcyjne i stosowanie poznanej wiedzy w rozwiązywaniu zadań problemowych.
8. Aktywność na lekcjach, praca w grupach i wkład pracy ucznia.
9. Prowadzenie zeszytu.

III. SPRAWDZANIE I OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Formy aktywności:
 - prace klasowe (testy),
 - sprawdziany,
 - kartkówki,
 - odpowiedzi ustne,
 - praca samodzielna na lekcji,
 - prace domowe,
 - zeszyt przedmiotowy,
 - aktywność na lekcji,
 - praca w grupie,
 - przygotowanie do lekcji,
 - udział w konkursach matematycznych,

2. Częstotliwość oceniania:

Formy aktywności	Częstotliwość w semestrze
Prace klasowe (ewentualnie testy)	min.3
Sprawdziany	min.2
Kartkówki	min.2
Aktywność i praca na lekcji oraz przygotowanie do lekcji	na bieżąco
Prace domowe	min.2
Zeszyt przedmiotowy	min.1

Określenie pojęć zgodne z WSO:

► **wypowiedzi pisemne:**

- praca klasowa – z określonego materiału poprzedzona powtórzeniem, zapisana i zapowiedziana z tygodniowym wyprzedzeniem,
- test – praca pisemna zawierająca zadania zamknięte lub zadania zamknięte i otwarte, przeprowadzona w zamian za pracę klasową i na takich samych zasadach,
- sprawdzian – obejmuje materiał 3 – 5 jednostek lekcyjnych (zapowiedziany na ostatniej lekcji),
- kartkówka – niezapowiedziana praca obejmująca materiał z 1 – 3 ostatnich jednostek lekcyjnych,
- prace domowe ucznia – podlegają sprawdzeniu, ale nie zawsze ocenie,
- zeszyt przedmiotowy – minimum raz w semestrze, ale nie zawsze podlega ocenie,

► **wypowiedzi ustne:**

- odpowiedzi z ostatnich 3 lekcji,
- aktywność na lekcji.

3. Skala ocen:

a) Oceny bieżące, oceny klasyfikacyjne półroczne i oceny roczne ustala się w stopniach według następującej skali:

- ocena celująca – 6
- ocena bardzo dobra – 5
- ocena dobra – 4
- ocena dostateczna – 3
- ocena dopuszczająca – 2
- ocena niedostateczna – 1

b) Stosuje się określoną wagę ocen dla poszczególnych form aktywności ucznia oraz sposób zapisu w dzienniku.

- praca klasowa – 3x (kolor **czzerwony**)
- sprawdzian – 2x (kolor **zielony**)
- kartkówka – 1x (kolor **czarny**)
- praca samodzielna na lekcji – 2x (kolor **czarny**)
- odpowiedzi ustne – 1x (kolor **niebieski**)
- praca domowa – 1x (kolor **niebieski**)
- aktywność na lekcji i zajęciach pozalekcyjnych – 1x (kolor **niebieski**)

- zeszyt przedmiotowy – 1x (kolor **niebieski**)

Ocenę klasyfikacyjną półroczną i roczną wystawia się z uwzględnieniem wyżej wymienionej wagi. Ocena klasyfikacyjna półroczna i roczna **nie jest średnią ocen bieżących**.

W przypadku wystawiania ocen półrocznych i rocznych ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który jest laureatem konkursów lub olimpiad matematycznych przynajmniej na szczeblu powiatowym .

4. Kryteria ocen bieżących (wymagania na poszczególną ocenę):

- **celujący**: otrzymuje uczeń, który swoją wiedzę wyraźnie wykracza poza obowiązujące wymagania programowe - rozwiązuje zadania z poziomu W,
- **bardzo dobry**: otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości z poziomów K, P,R i co najmniej 50% wiadomości z poziomu D,
- **dobry**: otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości z poziomów K, P i co najmniej 50% wiadomości z poziomu R,
- **dostateczny**: otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości z poziomu K i co najmniej 50% wiadomości z poziomu P,
- **dopuszczający**: otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości z poziomu K,
- **niedostateczny**: otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności określonych na poziomie K, a braki uniemożliwiają zdobywanie dalszej wiedzy. Nie potrafi rozwiązywać zadań o niewielkim stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela. Nie zna podstawowych określeń matematycznych.

Wyjaśnienie określeń:

K- poziom wymagań konieczny (odpowiada ocenie dopuszczającej),

P - poziom wymagań podstawowy (odpowiada ocenie dostatecznej),

R - poziom wymagań rozszerzający (odpowiada ocenie dobrej),

D - poziom wymagań dopełniający (odpowiada ocenie bardzo dobrej),

W - poziom wymagań wykraczający (odpowiada ocenie celującej).

Szczegółowe kryteria ocen na poszczególne poziomy dla klasy IV, V i VI są opracowane odrębnie.

Na sprawdzianach czy pracach klasowych, gdzie zadania są punktowane można zastosować kryteria wykonania procentowego zadań.

0% - 32% - niedostateczny

33% - 54% - dopuszczający

55% - 74% - dostateczny

75% - 89% - dobry

90% - 100% - bardzo dobry

95% + zadanie z poziomu W - celujący

IV. ZASADY POPRAWIANIA OCEN

1. Każdy uczeń ma prawo do poprawy *niedostatecznych ocen cząstkowych* według następujących zasad:
 - wszystkie prace klasowe – w ciągu 1 tygodnia od daty otrzymania,
 - 2 sprawdziany w semestrze – w ciągu 1 tygodnia od daty otrzymania,
 - kartkówki, odpowiedzi ustne, prace domowe i oceny za prowadzenie zeszytu – nie podlegają poprawie.
2. Uczeń ma również prawo do poprawy *dopuszczających i dostatecznych ocen cząstkowych* 1 raz w semestrze (1 praca klasowa i 1 sprawdzian w ciągu 1 tygodnia od daty otrzymania).
3. Uczeń, który w terminie nie poprawi oceny, traci prawo do poprawy tej pracy.
4. Prace klasowe są obowiązkowe. Nieobecni uczniowie piszą w terminie ustalonym z nauczycielem. Jeżeli uczeń nie przystąpi do pisania pracy klasowej w wyznaczonym drugim terminie, nauczyciel ma prawo do przeprowadzenia jej na lekcji, na której uczeń jest obecny.
5. Uczniowie nieobecni na sprawdzianach piszą je na żądanie nauczyciela w możliwie najkrótszym terminie.
6. Poprawione prace klasowe oddawane są w terminie do dwóch tygodni, natomiast sprawdziany i kartkówki w ciągu jednego tygodnia.
7. Zapisywanie poprawionych ocen w dzienniku:
 - poprawioną ocenę z pracy klasowej i sprawdzianu piszemy po łamanej np. $\frac{1}{4}$, do wystawienia oceny półrocznej lub rocznej brana jest poprawiona ocena pomniejszona o $\frac{1}{2}$ stopnia.
8. Ostatnia praca klasowa przed wystawieniem oceny półrocznej lub rocznej musi być przeprowadzona w takim terminie, aby uczeń miał możliwość poprawy oceny z tej pracy klasowej (nie przewiduje się poprawy oceny cząstkowej tuż przed klasyfikacją).

V. USTALENIA KOŃCOWE

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Oceny są jawne.
3. Uczeń powinien być oceniany systematycznie.
4. Nie będzie pozytywnie oceniony uczeń, który uchyla się od oceniania.
5. Uczeń ma prawo do dwukrotnego w ciągu semestru zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji z określonych obszarów aktywności; rozumiemy przez to:
 - dwukrotny brak zeszytu (ćwiczeń),
 - dwukrotny brak pracy domowej,
 - dwukrotny brak pomocy potrzebnych do lekcji,
 - dwukrotna niegotowość do odpowiedzi.
 Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac klasowych i sprawdzianów.
6. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.
6. Na koniec semestru nie przewiduje się żadnych sprawdzianów poprawkowych czy zaliczeniowych.
7. Aktywność na lekcji jest oceniana „plusami”. Za 5 zebranych „plusów” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Przez aktywność na lekcji rozumiemy:

- częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi,
 - poprawne rozwiązywanie zadań,
 - aktywną pracę w grupie,
 - wykonywanie zadań dodatkowych.
9. Przy ocenianiu, nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia.
 10. Przewidywaną ocenę półroczną i roczną nauczyciel podaje uczniowi na 2 tygodnie przed radą klasyfikacyjną.
 11. Jeżeli przewidywaną oceną półroczną lub roczną jest ocena niedostateczna, nauczyciel ma obowiązek poinformować o niej ucznia, a poprzez wychowawcę rodziców (opiekunów prawnych) na piśmie 4 tygodnie przed radą kwalifikacyjną.
 12. Ustalona przez nauczyciela na koniec roku szkolnego ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego zgodnie z zasadami określonymi w WSO.

VI. LITERATURA

Przedmiotowy System Oceniania został opracowany na podstawie :

1. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania,
2. Programu nauczania „Matematyka z plusem” DKW 4014-138/99,
3. Rozporządzenia Ministra edukacji Narodowej z dn. 21 marca 2001r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów w szkołach publicznych,
4. Propozycji PSO „Matematyka 2001 w klasach 4-6 S.P.”,
5. Systemu oceniania i jego diagnozowania, monitorowania i ewaluacji – materiałów wypracowanych przez uczestników IV wojewódzkich zadań edukacyjnych Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy - WPD Kujawsko-Pomorskie CEN we Włocławku.